

Εθνική προδοσία ή στρατηγική εντεινόμενης καπιταλιστικής εκμετάλλευσης;

του Γιάννη Μηλιού

Στις καθημερινές συζητήσεις μας με τους πολίτες διαπιστώνουμε ότι υπάρχει μεγάλη ανησυχία για το περιεχόμενο των δανειακών συμβάσεων που έχουν υπογράψει (παρότι ποτέ δεν έχουμε δει τα υπογεγραμμένα κείμενα) οι μνημονιακές ελληνικές κυβερνήσεις. Η συζήτηση που αφορά στις νομικές πτυχές της δανειακής σύμβασης είναι απαραίτητη σήμερα, καθώς το ενδεχόμενο της κυβέρνησης της Αριστεράς είναι ολοένα και περισσότερο ορατό. Έχει μεγάλη σημασία να ενημερωθούν οι πολίτες για την παραίτηση του Ελληνικού Δημοσίου από τις ασυλίες του. Με την τελευταία τροποποίηση της δανειακής σύμβασης το ελληνικό κράτος έχει παραιτηθεί συγκεκριμένα και ρητά από την ασυλία και των περιουσιακών στοιχείων της Κεντρικής Τράπεζας έναντι εκτέλεσης δικαστικών αποφάσεων. Πρέπει να σημειώσουμε ότι η ρητή παραίτηση από την ασυλία της Κεντρικής Τράπεζας Κράτους δεν είναι συνηθισμένη σε τέτοιου είδους συμβάσεις. Πρόκειται λοιπόν για μια νομική συνθήκη με ειδικό πολιτικό βάρος.

Πολλοί τόσο εντός όσο και εκτός Αριστεράς υποστηρίζουν ότι η υπογραφή και η υπερψήφιση των δανειακών συμβάσεων οδηγούν στην απεμπόληση της *εθνικής κυριαρχίας*, ότι πρόκειται για μια στάση εθνικής μειοδοσίας κλπ. Οι θέσεις αυτές προϋποθέτουν μια αφήγηση σύμφωνα με την οποία τα δύο αντιμαχόμενα στρατόπεδα είναι από τη μια μεριά το Ελληνικό Έθνος και από την άλλη οι δυτικοί (ιμπεριαλιστές) και οι ντόπιοι σύμμαχοί τους. Φυσικά η ιδεολογική αυτή αφήγηση όπως και κάθε ιδεολογική αφήγηση πατάει σε μια σειρά πραγματικά γεγονότα. Είναι αληθές ότι πολλές διατάξεις που εμπεριέχονται στις δανειακές συμβάσεις αποτελούν μνημεία υποχωρητικότητας και πράγματι δεσμεύουν υπέρμετρα τη χώρα (για να χρησιμοποιήσουμε μια επιεική έκφραση) σε περίπτωση που επιλεγεί μια διαφορετική πολιτική γραμμή για την αντιμετώπιση της κρίσης. Η κυβέρνηση αποδέχτηκε ότι απεμπολεί τμήμα της εθνικής κυριαρχίας και τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτή, αφού παραιτείται από ασυλίες της έναντι της αρμοδιότητας αλλοδαπών δικαστηρίων και έναντι της εκτέλεσης των αποφάσεων των δικαστηρίων αυτών με τρόπο γενικό και υπερβολικό, που δεν ταιριάζει σε κυρίαρχο κράτος. Το θέμα όμως είναι αν αυτός ο τρόπος ερμηνείας των γεγονότων ενδείκνυται και ευνοεί την ανατροπή των συσχετισμών που έχουν φέρει την πλειοψηφία των ανθρώπων που ζουν

στην Ελλάδα στην απελπιστική σημερινή θέση ή μήπως καταλήγει περισσότερο να συσκοτίζει παρά να διαφωτίζει τους στόχους που εξυπηρετούν οι δανειακές συμβάσεις.

Ο στόχος των δανειακών συμβάσεων είναι η προώθηση «μεταρρυθμίσεων» και αναδιαρθρώσεων προς όφελος της ελληνικής αστικής τάξης και σε βάρος των μισθωτών, η ιδιωτικοποίηση της δημόσιας περιουσίας και ο περιορισμός των κοινωνικών δαπανών, η διαμόρφωση δηλαδή ενός οικονομικού πλαισίου που επιτρέπει μορφές ακραίας εκμετάλλευσης, ώστε να ενισχυθεί η ελληνική αστική τάξη έναντι της εργατικής τάξης.

Η Ελλάδα αποτελεί τον τόπο διενέργειας ενός τεράστιου βιοπολιτικού πειράματος που στόχο έχει να εξαπλωθεί σε ολόκληρη την Ευρώπη. Σε αυτό το πείραμα ρόλος των δανειακών συμβάσεων είναι να αποτελούν ένα μοχλό εκβιασμού ώστε οι κυρίαρχουσες τάξεις να υποταχθούν στις πολιτικές των Μνημονίων. Ακριβώς σε αυτό το αναλυτικό πλαίσιο πρέπει να ενταχθούν και οι επίμαχες διατάξεις που σχολιάστηκαν παραπάνω. Βασικός στόχος της σύμβασης είναι να δημιουργήσει μια νομική κατάσταση τέτοια που να μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως πολιτικό επιχείρημα ειδικά εναντίον μιας κυβέρνησης της Αριστεράς, η οποία θα προσπαθήσει να υλοποιήσει μια διαφορετική πολιτική από τη συμφωνημένη στα Μνημόνια. Οι δεσμεύσεις του Ελληνικού Κράτους με βάση αυτά που μέχρι σήμερα έχουν υπογραφεί στοχεύει στον εγκλωβισμό της επερχόμενης κυβέρνησης της Αριστεράς, στην στέρηση πολιτικών και νομικών επιχειρημάτων.

Για να το πούμε εντελώς ρητά, η σύμβαση που υπέγραψαν οι μνημονιακές κυβερνήσεις αποτελεί όπλο ταξικού εκβιασμού. Τα επιχειρήματα που αναμένεται να χρησιμοποιηθούν από τους δανειστές αλλά και από το ελληνικό φιλομνημονιακό μπλοκ ενάντια στην Αριστερά, όταν ως πολιτική δύναμη θα έχει αναλάβει τη διακυβέρνηση της χώρας και θα διαπραγματεύεται σκληρά για μια άλλη, εντελώς διαφορετική σύμβαση, θα εδράζονται ακριβώς πάνω στη βάση της εθνικής αφήγησης. Η κυβέρνηση της Αριστεράς θα «εκβιάζεται» και από το εσωτερικό της χώρας να τηρήσει τις μνημονιακές δεσμεύσεις, και αυτές οι δεσμεύσεις θα παρουσιάζονται ως δεσμεύσεις «της Ελλάδας». Θα είναι «η Ελλάδα» ως έθνος-κράτος που θα εγκαλείται για το ότι θα ανατρέψει τη μνημονιακή πολιτική, η οποία σήμερα είναι η κυβερνητική πολιτική. Το γεγονός ότι η συντριπτική πλειοψηφία του κόσμου που ζει στην Ελλάδα αντιτίθεται σήμερα απολύτως στα μνημόνια δεν θα λαμβάνεται καθόλου υπόψη. Η

εθνική αφήγηση θα απαιτεί «τήρηση των δεσμεύσεων του ελληνικού κράτους» προς το συμφέρον των δανειστών και της ελληνικής αστικής τάξης.

Η χώρα δεν «ανήκει» σε όλους το ίδιο. Με την παραίτηση από τις ασυλίες διασφαλίζονται τα συμφέροντα των κυρίαρχων τάξεων, ενώ η διαπραγμάτευση για την αλλαγή της πολιτικής θεωρείται ήδη από σήμερα τυχοδιωκτισμός, καθώς «δεν υπάρχει εναλλακτική λύση».

Από όλα αυτά γίνεται σαφές ότι το θέμα των δανειακών συμβάσεων δεν μπορεί να προσεγγιστεί επαρκώς δίνοντας το βάρος στην εθνική σκοπιά. Το βάρος πρέπει να δοθεί στην ταξική σκοπιά. Μόνο από αυτήν την οπτική γωνία μπορεί να υλοποιηθεί μια πολιτική κατάργησης των μνημονίων και διαπραγμάτευσης για μια άλλη σύμβαση που θα σέβεται ως συμβατικό κείμενο τη δημοκρατία.